

گروه راهبردی - مرتضی فخری - منابع دریایی

مشترک به عنوان یکی از مهم‌ترین عرصه‌های تعامل بین‌المللی، جایگاهی راهبردی در اقتصاد جهانی دارند. دریاهای و اقیانوس‌ها تنها مسیرهای اصلی تجارت و حمل‌ونقل بین‌المللی را فراهم می‌کنند، بلکه به عنوان منبعی غنی از انرژی، شیلات، گردشگری و فناوری‌های نوین شناخته می‌شوند. اهمیت این منابع در تأمین انرژی، انرژی و توسعه پایدار موجب شده که کشورها به‌طور فزاینده‌ای به همکاری‌های اقتصادی در میخانه‌های دریایی روی آورند. چنین همکاری‌هایی علاوه بر کاهش ریسک‌ها و افزایش بهره‌وری، زمینه‌ساز ایجاد اعتمادات بین‌المللی و همکاری منطقه‌ای و جهانی نیز می‌شود. در این میان، مفهوم «اقتصاد آبی» به عنوان رویکردی نوین، بهره‌برداری پایدار از منابع دریایی را به توسعه اقتصادی و حفاظت محیط‌زیست پیوند می‌زند. به کشورها امکان می‌دهد تا ظرفیت‌های مشترک دریایی را برای رشد و شکوفایی اقتصادی استفاده کنند.

به گزارش «اقتصاد سرآمد»، منتضی فخری، پژوهشگر ارشد به علوم ابره‌دی در مکتب‌ی اختصاصی برای این روزنامه به جایگاه استراژیست و رهبردی در به‌عنوان مخدوختی و همکاردی میان اقتصادی دریاها جهان پرداختی است. گزارنده در این مطلب با معرفی مدل‌های موفق همکاردی اقتصادی دریایی، فرصت‌ها و چالش‌های همکاردی و تجارت همکاردی در محیط‌های دریایی را تشریح کرده است. این مطلب را ادامه می‌خوانید:

همکاری اقتصادی در محیط‌های دریایی با چالش‌های متعددی روبه‌روست. اختلافات مرزی، رقابت بر سر منابع انرژی حیاتیات، لوگدی‌های زیست‌محیطی، تغییرات اقلیمی از جمله موانعی هستند که می‌توانند روند همکاری کشورها را مختل کنند. بااین حال، تجربه‌های موفق همکاری در زمینه‌هایی چون مدیریت مشترک حیثیات، توسعه بنادر بین‌المللی و پروژه‌های انرژی‌های فراقاره‌ای نشان می‌دهد که امکان دستیابی به توافق‌های پایداری وجود دارد.

پایانده همکاری‌های دریایی بیش از هر زمان دیگری به توسعه فناوری‌های نوین، تقویت چارچوب حقوقی بین‌المللی و همکاری‌های سیاسی کشورها وابسته است. در این مسیر، بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی و اقتصادی و ایجاد سازوکارهای مشترک می‌تواند به کاهش تنش‌ها و افزایش منافع متقابل کمک کند. منابع دریایی مشترک نه تنها فرصه‌ای برای رقابت، بلکه بستری برای همکاری اقتصادی و توسعه پایدار جهانی است. بنابراین، توجه به این حوزه می‌تواند نقشه راهی برای تعیین کننده در شکل‌گیری آینده روابط بین‌الملل ایفا کند.

اهمیت راهبردی منابع دریایی مشترک در اقتصاد جهانی

منابع دریاپی مشترک به عنوان یکی از ارکان اصلی اقتصاد جهانی، نقشی بنیادین در شکل‌دهی به روابط اقتصادی و سیاسی کشورهای اقیانوس هند، دریاهای قزاقستان و تنه‌های مسیری‌های حیاتی برای تجارت بین‌الملل و حمل و نقل کالا محسوب می‌شوند، بلکه بستری غنی برای استخراج انرژی‌های فسیلی و تجدیدپذیر، بهره‌برداری از ذخایر شیل‌ت و تأمین امنیت غذایی جهانی را فراهم می‌آورد. بخش عمده‌ای از تجارت جهانی از طریق مسیرهای دریایی انجام می‌شود و بنادر بین‌المللی به عنوان گره‌های کلیدی در زنجیره تأمین جهانی عمل می‌کنند. این مسیرها امکان اقتصادهای مایلمی و به‌فراز را برای جهان را فراهم کرده‌اند و هزینه‌های مبادله و افزایش رقابت‌پذیری کشورهای کمک می‌کنند.

افزون بر این، منابع انرژی فراساحلی شامل نفت، گاز و انرژی‌های نو مانند نیروگاه‌های بادی دریایی، جایگاهی ویژه و راهبردی در تأمین انرژی پایدار دارند و بسیاری از کشورها با سرمایه‌گذاری مشترک در این حوزه، به دنبال تضمین امنیت انرژی خود هستند. در کنار این موارد، ذخایر زیر شلیاتی و آب‌انبار نیز به‌عنوان منبعی حیاتی برای تغذیه جمعیت رو به رشد جهان

اهمیت دارند و مدیریت پایدار آن‌ها می‌تواند نقش مهمی در کاهش بحران‌های غذایی ایفا کند. بنابراین، منابع دریایی مشترک نه تنها به عنوان دارایی‌های طبیعی، بلکه به عنوان زیرساخت‌های حیاتی برای رشد اقتصادی و رفاه اجتماعی شناخته می‌شوند و همکاری بین‌المللی در بهره‌برداری از آن‌ها ضروری اجتناب‌ناپذیر است.

مفهوم اقتصاد آبی نیز به‌عنوان رویکردی نوین در توسعه پایدار، جایگاه و برتری یافته است. اقتصاد آبی بر بهره‌برداری مسئولانه و پایدار از منابع دریا تأکید دارد و تلاش می‌کند، میان رشد اقتصادی، حفاظت محیط‌زیست و عدالت اجتماعی تعادل برقرار کند. این رویکرد با ایجاد فرصت‌های جدید در حوزه‌های چون زیست‌فناوری دریایی، گردشگری ساحلی و انرژی‌های تجدیدپذیر، زمینه‌ساز تحول در ساختار اقتصاد جهانی است. کشورهایی که توانسته‌اند با اتخاذ رویکردهای مبتنی بر اقتصاد آبی، منابع دریایی خود را به‌صورت پایدار مدیریت کنند، نه تنها از مزایای اقتصادی بهره‌مند شده‌اند، بلکه توانسته‌اند جایگاه خود را در عرصه بین‌المللی ارتقا دهند. همکاری‌های چندجانبه در زمینه حفاظت از اکوسیستم‌های دریایی، مدیریت مشترک شیلات و توسعه فناوری‌های نوین، نمونه‌هایی از تلاش‌های جهانی برای تحقق اهداف اقتصاد آبی هستند.

با توجه به چالش‌های ناشی از تغییرات اقلیمی، افزایش جمعیت و فشار بر منابع طبیعی، اهمیت منابع دریایی مشترک در پیش‌آیند شکار شده و آینده اقتصاد جهان تأکید زیادی به توسعه مدیریت و مهندسی کشورها در این حوزه وابسته است. بدین ترتیب، منابع دریایی مشترک نه تنها به عنوان عامل رشد اقتصادی، بلکه به عنوان محور اصلی توسعه به یادار و مهندسی اقتصادی مللی مطرح می‌شوند و توجه به آن‌ها ضرورتی راهبردی برای تضمین آسایش نسل‌های آینده به شمار می‌آید.

چارچوب‌های حقوقی و نهادی همکاری بین کشورها

حوزه منابع دریای مشترک، نقشه‌ی اساسی در تنظیم روابط بین‌المللی و مدیریت پایدار این منابع ایفا می‌کند. در ایران، کنوانسیون حقوق دریاهای مجاور هم‌تن سند حقوقی بین‌المللی، مبنای اصلی برای تعیین حدود و حقوق کشورها در بهره‌برداری از دریاها و اقیانوس‌ها محسوب می‌شود. این کنوانسیون که در سال ۱۹۸۲ به تصویب رسید، قواعدی را برای تعیین مرزهای دریایی، استفاده از منابع بی‌حاشیای دریا، حفاظت محیط‌زیست دریایی و آزادی کشتیرانی ارائه می‌دهد و به‌عنوان قانون اساسی دریاها شناخته می‌شود. UNCLOS با ایجاد چارچوب شفاف، زمینه را برای کاهش اختلافات مرزی و حل و فصل منازعات از طریق سازوکارهای حقوقی فراهم کرده و به کشورها امکان داده است تا در قالب توافق‌های دوجانبه یا چندجانبه، همکاری‌های اقتصادی و زیست‌محیطی خود را توسعه دهند. اهمیت این کنوانسیون در آنست که علاوه بر تعیین حقوق و تکالیف کشورها، اصولی چون بهره‌ر بردی پایدار، حفاظت از اکوسیستم‌های دریایی

کمسیون‌های مشترک شیلات و تادوین مقررات بهره‌برداری
پایدار، توانسته‌اند از بحران‌های ناشی از صید بی‌رویه
جلوگیری کنند و امنیت غذای منطقه‌ای را تضمین نمایند.
ایرانی‌ها که نه تنها به حفظ اکوسیستم‌های دریایی کمک
کرده‌اند، بلکه با ایجاد نظام‌های نظارتی مشترک، اعتماد
و اقتصادی بیشتری در روابط اقتصادی کشورها به وجود
آورده‌اند.

توسعه بادر و کشتیرانی بین المللی نیز یکی از مهم ترین عرضه های همکاری اقتصادی دریایی محسوب می شود که نقش کلیدی در تجارت جهانی دارد. کشورها با سرمایه گذاری مشترک در زیرساخت های بندری و ایجاد مسیرهای کشتیرانی بین المللی، توانسته اند هزینه های حمل و نقل را کاهش دهند و جریان کالاها را تسهیل کنند. نمونه بازار این همکاری ها را می توان در پروژه های توسعه بندر روتردام در هلند یا بندر سنگاپور مشاهده کرد که با مشارکت سرمایه گذاران بین المللی، به حفظ باصطی اصلی تجارت جهانی تبدیل شده اند. همچنین همکاری های منطقه ای در حوزه کشتیرانی، مانند توافق های میان کشورهای خلیج فارس یا اتحادیه اروپا، توانسته اند شبکه های حمل و نقل را یکپارچه کرده و رقابت پذیری اقتصادی کشورها را افزایش دهند.

این مدل‌ها نشان می‌دهند که همکاری در حوزه‌های بنادر و کشتیرانی نه تنها به رشد اقتصادی کمک می‌کند، بلکه به ایجاد پیوندهای راهبردی میان کشورها نیز منجر می‌شود. در مجموع، پروژه‌های مشترک در انرژی، فراساحلی، مدیریت پایدار شیلات و توسعه و بین‌المللی به عنوان سه محور اصلی همکاری اقتصادی دریایی، الگویی موفق برای بهره‌برداری از منابع مشترک و تحقق اهداف توسعه پایدار جهانی ارائه کرده‌اند و اهمیت آن‌ها در آینده روابط اقتصادی بین‌الملل بیش از پیش آشکار خواهد شد.

چالش‌ها و موانع همکاری در محیط‌های دریایی

همکاری اقتصادی در محیط‌های دریایی اگرچه ضروری و راهبردی برای تأمین منافع مشترک کشورها محسوب می‌شود، اما چالش‌ها و موانع متعددی در به‌روزرسانی و توسعه همکاری‌ها را کند یا متوقف می‌سازد. یکی از مهم‌ترین این چالش‌ها اختلافات مرزی و ژئوپلیتیکی است که در بسیاری از نقاط جهان به‌ویژه در آب‌های سرزمینی و مناطق انحصاری اقتصادی مشاهده می‌شود. تعیین حدود دریایی و مالکیت بر منابع بستر دریا همواره موضوعی حساس بوده و در مواردی به منازعات طولانی مدت میان کشورها انجامیده است. این اختلافات تنها مانع شکل‌گیری پروژه‌های مشترک می‌شوند، بلکه می‌توانند امنیت منطقه‌ای و جهانی را تهدید کنند. افزون بر این، رقابت ژئوپلیتیکی بر سر مسیرهای کشتیرانی و دسترسی به بنادر راهبردی، فشار مضاعفی بر همکاری‌های اقتصادی وارد می‌آورد و کشورها را به سمت سیاست‌های انحصارگر رانده می‌سوزد. در کنار این مسائل، آلودگی‌های زیست‌محیطی و تغییرات اقلیمی نیز به‌عنوان چالش‌های جهانی، ظرفیت‌های صنعتی و کشتیرانی را محدود می‌کنند. افزایش دمای آب‌ها، اسیدی شدن اقیانوس‌ها و کاهش تنوع زیستی، بهره‌برداری پایدار از منابع دریایی را دشوار ساخته و نیازمند سرمایه‌گذاری‌های کلان در حوزه حفاظت محیط‌زیست است. کشورهایی که در مدام زیر آلودگی‌های ناشی از فعالیت‌های صنعتی و کشتیرانی قرار می‌مانند، تنها منابع مشترک را در معرض خطر قرار داده‌اند، بلکه اعتماد سایر کشورها را نیز نسبت به همکاری‌های پایدار کاهش داده‌اند. در کنار این چالش‌ها، نابرابری دسترسی به فناوری و سرمایه دیگر از موانع جدی در مسیر همکاری اقتصادی دریایی است. بسیاری از کشورها در حال توسعه فاقد زیرساخت‌های لازم برای بهره‌برداری از منابع دریایی هستند و توانایی مالی و فناوری کافی برای مشارکت در پروژه‌های مشترک را ندارند. این نابرابری می‌تواند به توسعه‌های ناعادلانه و ناعادلانه منجر شود. فناوری‌های پیشرفته و سرمایه‌گذاری‌ها در اختیار داشتن فناوری‌های پیشرفته و

سرمایه‌های عظیم، سهم بیشتری از منافع دریاپی را به خود اختصاص دهند و کشورهای ضعیف‌تر در موقعیتی وابسته قرار گیرند. چنین وضعیتی نه تنها عدالت در بهره‌برداری از منابع مشترک را خدشه‌دار می‌کند، بلکه می‌تواند به افزایش شکاف اقتصادی و سیاسی میان کشورها منجر شود.

بنیاد ساز و کارهای مالی و حمایتی بین‌المللی برای توانمندسازی کشورها اقتصاد کمی بر خود، بنابراین، برای غلبه بر توسعه پایدار در حوزه اقتصاد ای می‌شود. بنابراین، برای غلبه بر این مانع، کشورها نیازمند ایجاد سازوکارهای حقوقی و نهادی کارآمد، سرمایه‌گذاری مشترک در فناوری‌های نوین و تقویت همکاری‌های چندجانبه در زمینه حفاظت محیط‌زیست هستند. آنها از طریق چنین رویکردی می‌توان بر اختلافات مرزی، تهدیدات زیست‌محیطی و نابرابری‌های اقتصادی غلبه کرد و زمینه را برای بهره‌برداری پایدار و عادلانه از منابع دریایی مشترک فراهم ساخت.

فرصت‌ها و چشم‌انداز آینده همکاری دریایی

فرستاده و چشم‌انداز آینده همکاری دریایی بیش از هر زمان دیگری با تحول‌ناظرانه و ضرورت‌های توسعه پایدار دریایی، فناوری‌های نوین در حوزه زیست‌فناوری دریایی، انرژی‌های تجدیدپذیر و مدیریت هوشمند منابع، ظرفیت‌های تازه‌ای برای بهره‌برداری پایدار از دریاها فراهم کرده‌اند. زیست‌فناوری دریایی با کشف ترکیبات دارویی، تولید سوخت‌های زیستی و توسعه محصولات نوین غذایی، می‌تواند به کاهش فشار بر منابع زمینی و افزایش امنیت غذایی جهانی کمک کند.

در همین راستا، انرژی‌های تجدیدپذیر در دریای مچه‌چو و موج و جزروم، جایگاهی راهبردی در تأمین انرژی برای تولید برق دارد. این فناوری‌ها به‌تازگی به‌کار گرفته شده‌اند، اما به‌کارگیری گسترده آن‌ها نیازمند سرمایه‌گذاری مشترک بین کشورها در این افزایش سرمایه‌گذاری در توسعه و انتقال فناوری‌های نوین، به‌ویژه میان کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه، می‌تواند شکاف‌های اقتصادی را کاهش دهد و زمینه‌ساز ایجاد شبکه‌های پایدار انرژی و غذا در سطح جهانی شود. بدین ترتیب، آینده همکاری دریایی با تکیه بر تأمین انرژی علمی و فناوریانه، چشم‌اندازی روشن برای تحقق اهداف توسعه‌یافتگی و ارتقای جایگاه اقتصادی در روابط بین‌الملل ترسیم می‌کند.

در کنار فناوری، گردشگری دریایی و اقتصاد ساحلی نیز به‌سبب توسعه فرصت‌های مهم برای همکاری‌های آینده مطرح هستند. توسعه گردشگری دریایی با بهره‌گیری از ظرفیت‌های طبیعی و فرهنگی مناطق ساحلی، می‌تواند به ایجاد اشتغال، افزایش درآمد و تقویت تعاملات فرهنگی میان کشورهای منجر شود. سرمایه‌گذاری مشترک در زیرساخت‌های گردشگری، حفاظت از اکوسیستم‌های ساحلی و مدیریت پایدار منابع طبیعی، از جمله اقداماتی است که می‌تواند به بخش رای به موتور محرک توسعه منطقه‌ای تبدیل کند.

علاوه بر این، تقویت همکاری‌های منطقه‌ای در حوزه انرژی و غذا، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر برای آینده همکاری دریایی است. کشورها باید اجابت توافق‌های چندجانبه و سازوکارهای مشترک می‌تواند از منابع انرژی فراساحلی به‌طور عادلانه بهره‌برداری کنند و ذخایر هیالین به‌صورت پائین‌های مدیریت نمی‌نمایند. چنین همکاری‌هایی به انرژی‌های نو، نظیر انرژی بوم‌شناختی کمک می‌کند، بلکه امنیت غذایی و انرژی را در سطح منطقه‌ای و جهانی تضمین خواهد کرد. چشم‌انداز آینده همکاری دریایی بر پایه ترسک فناوری‌های نوین، توسعه همکاری‌های پایدار و تقویت همکاری‌های منطقه‌ای، توسعه جامع برای بهره‌برداری مسئولانه از منابع مشترک ارائه می‌دهد و می‌تواند به شکل‌گیری نظامی پایدار و عادلانه در اقتصاد جهانی منجر نشود که منافع نسل‌های آینده را نیز تضمین کنند.

فریبا عزیز ی - اقتصاد سرآمد

عکس: اصغر بشارتی

باشما هستیم با تحلیل های

دریایی اقتصاد سرآمد

www.eghtesadsaramad.ir

تلفن: ۸۸۷۶۹۲۲۷ - ۰۲۱ همراه: ۰۹۱۹۸۵۴۳۹۹۶

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان کرمانشاه

ره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک کرمانشاه ناحیه دو
بیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و
ساختمانهای فاقد سند رسمی

[illegible]

تتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۹/۲۵
تتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۱۰/۱۰

فرشاد نادری - رئیس ثبت اسناد و املاک - م ۴۷۰ الف
